

Nr 768

Av herr **Björkman m. fl.**, *angående Skansens framtida verksamhet.*

(Lika lydande med motion nr 608 i Första kammaren)

Genom riksdagsbeslut 1963 åtog sig staten ett betydande ekonomiskt ansvar beträffande Nordiska museet i syfte att till kulturlivets gagn skapa gynnsamma utgångspunkter för en fortsättning och vidareutveckling av den genom Nordiska museet bedrivna verksamheten. Genom samma beslut sanktionerades tillskapandet av Stiftelsen Skansen som en särskild institution med uppgift att bevara och vidareutveckla den verksamhet som den tidigare enheten bedrivit på Skansenområdet parallellt med verksamheten på Nordiska museet.

I medvetande om Skansens betydelse för bevarande och levandegörande av svensk folkkultur och tradition framhöll riksdagen med skärpa vikten av att den nya Stiftelsen Skansen skulle verka i nära kulturellt och vetenskapligt samarbete med Nordiska museet. Detta riksdagens uttalande har formellt tillgodosetts i de stadgar som utarbetats för de båda stiftelserna.

Skansens ställning som enastående kulturinstitution av friluftsmuseal rikskaraktär har därmed fastslagits och godtagits av riksdagen. Som världens äldsta friluftsmuseum har Skansen också kommit att utgöra en förebild för liknande institutioner världen över.

Förslaget att avskilja Skansen från Nordiska museet betingades främst av de olikheter i fråga om ekonomiska villkor som rådde för å ena sidan den rent museala verksamheten på Nordiska museet och å andra sidan verksamheten på Skansen. För Nordiska museets del verkställdes ingående kostnads-kalkyler, medan det förhållandet, att inkomster från verksamheten på Skansen under en lång följd av år även kunnat disponeras för Nordiska museets verksamhet, synes ha ingivit uppfattningen att sedan Skansen väl befriats från ekonomiska förpliktelser gentemot Nordiska museet, överskottet skulle vara tillräckligt för att vidmakthålla och utveckla den kulturella verksamhet, som Stiftelsen Skansen enligt riksdagsuttalandet skall bedriva.

Den ekonomiska utvecklingen sedan 1963, den av olika skäl vikande publiktillströmningen och framför allt det betydande investeringsbehov, som Skansens båda huvudmän, staten och Stockholms stad, konfronterats med, inger obestriddligen vissa farhågor beträffande Skansens möjligheter att fullfölja sin kulturvårdande insats som ett levande friluftsmuseum. Situationen synes ha framkallat ovisshet om inriktningen av Skansens verksamhet i framtiden. Olika meningsriktningar gör sig härvid gällande — enligt en

uppfattning skall verksamheten begränsas till att i stort sett innebära vård av byggnader och miljöer medan annan verksamhet avvecklas. Enligt en annan uppfattning skall verksamheten utvidgas med olika attraktioner, som låter sig förenas med Skansens kulturella karaktär; det har talas om akvarium, planetarium och andra liknande inrättningar. Det saknas med andra ord en bestämd programlinje för Skansen, vilket i sin tur skapar motsättningar och svårigheter i bedömningen av statens och andra intressenters ansvar för den fortsatta verksamheten. Genom att medverka till skilsmässan mellan Nordiska museet och Skansen samt de i samband därmed uppdragna riktlinjerna för den kulturella verksamheten kan staten icke undandraga sig ett ansvar för verksamhetens bedrivande efter tillfredsställande riktlinjer. Enligt vår uppfattning vore det rimligt om staten tillsammans med Stockholms stad låte utreda frågan om Skansens framtida verksamhet.

Under hänvisning till det anförda får vi föreslå,

att riksdagen hemställer att Kungl. Maj:t uppstår överläggningar med Stockholms stad angående tillsättande av en särskild utredning angående inriktningen av Skansens framtida verksamhet, med uppgift tillika att framlägga förslag rörande ekonomisering av verksamheten.

Stockholm den 25 januari 1968

Folke Björkman (h)

Dagmar Heurlin (h)

Alf Wennerfors (h)

Filip W. Fridolfsson (h)

Bengt Bengtson (h)

Astrid Kristensson (h)

Allan Åkerlind (h)

i Solna
